

dovoljuje sprejem opravil deželne blagajnice v državno področje proti temu, da deželni zbor pritrdi pogojem, ki jih nasvetuje c. k. ljubljanska finančna direkcija. — Konečno se je obravnaval most čez Kolpo pri Vinici. — Poslanec Deschmann je zagovarjal predlog finančnega odseka, po katerem naj se za napravo tega mosta, ki bode stal 39.805 gold., iz zaklada kranjskega pripomore s 7000 gld., ostali znesek naj Hrvatska vzame na-se. Ta predlog je bil sprejet.

Naši dopisi.

Iz Zagreba 2. okt. — Deželni naš zbor, ki se je pričel 27. u. m., je za zdaj izvršil svoj glavni nálog, to je, volitev poslancev v ogerski drž. zbor. Deželni zbor hrvatski šteje 100 mož, namreč 74 poslancev, ki jih narod voli, 4 prelate (nadškofa zagrebskega, grškega škofa karlovškega, škofa senjskega in pa priora Pavlešica), 13 magnatov in 9 velikih županov. Vlada si je nad 2 tretjini večine priborila s svojim grozovitim pritiskom pri volitvah. Narodna neodvisna stranka, ki stoji vladi nasproti, in je v lanskem zboru imela 17 glasov, je pri poslednjih volitvah zgubila 3. — Delegati za državni zbor ogerski, med katerimi 2 sedita v gornji, 30 pa jih je v doljni zbornici, so 30. dne u. m. vsi voljeni iz vladne zborove večine. Če se sprejetej vojaške granice res do novega leta dovrši in pridejo potem njeni poslanci v deželni zbor zagrebski, ondaj bode nova volitev mandatorjev za državni zbor ogerski. — „Pozor“, ki še zmerom vsak dan izhaja zelo masakriran od državne policije, je po pravici povdarjal velik razloček med prestolnim govorom, s katerim je kralj odprl državni zbor ogerski, in pa med kraljevim reskriptom, poslanim hrvatskemu zboru, češ, da v unem veje topla beseda, v tem pa neka suhoparnost, ki je iznenadila tudi vladne prijatelje. Po unem, piše „Pozor“, je spojitve vojaške granice s Hrvatsko in Slavonijo uže dovršena, — po tem pa je ban dobil nalog, kot poverjenik kraljev, da dela na to, da se odvrnejo vse zapreke, katere popolnemu združenju granice s Hrvatsko na poti stojé. Vrh tega se čudi „Pozor“, da kraljevi reskript zagrebskemu zboru se z nobeno besedico ne spominja važnega vprašanja zaradi Reke. „Zašto sve to?“ — vpraša „Pozor“, s tem pa kaže, da bodo razprave vsaj v zboru hrvatskem jako viharne. — Pri verifikacijah poslaniških volitev smo doživeli uže velik škandal v zboru, katerega so prouzročili glasoviti Starčevićanci.

Iz Šent Jerneja na Dolenjskem 30. sept. — V zadnjem dopisu iz Šent Jerneja je bilo naznanjeno, da se je tukaj požarna bramba ustanovila, ki je tudi uže svoje delovanje pričela. Še tisti dan pa, ko so imeli njeni udje slovesno sv. mašo, po maši pa se radovali pri kozarcu dobrega vinca, bili so poklicani na pomoč požaru v naši fari blizo Ledeče vasi, kjer je eno poslopje pogorelo, v njem pa neki otročiček. Vdušili so kmalu ogenj. — Omenjeno naj bo pri tej priliki, da v zadnji tukajšnji dopis se je neprilичna tiskarna pomota vrnila, ki naj bo s tem popravljena, da med požarnimi brambovci iz družbe izbacnenimi je bil županski tajnik (Štubel, ki je tudi dacar), ne pa župan, kajti župan še ud ni bil. — Kar pri nas letošnjo letino zadene, ni posebno dobra, kajti suša je mnogo škodovala. Največ je še krompirja, akoravno ni posebno debel. Pšenica je bolj smetna, tako tudi drugo žito. Vino utegne dobro biti, a malo ga bo; vendar nekoliko več nego lani, posebno po tistih krajih, katerih ni toča zadela. Goveja živina je po ceni. Meso goveje je pa vendar pri nas po 20 kr. $\frac{1}{2}$ kile, kozlovina pa po 18 kr. Slu-

čajno sem izvedel na Toplici, da je ondi goveje meso po 16 kr. $\frac{1}{2}$ kile, po 12 kr. kilo koštrunovega, in po 10 krajc. kozlovega $\frac{1}{2}$ kile. Kako je neki to na deželi, da eni tako po ceni meso dobé, drugi pa ga moramo tako drago plačevati, ko je živina vendar dober kup? Mišlim, da bilo bi potreba konkurence, kakor so mi pripovedovali na Toplici, da je dal en mesar pred cerkvijo oklicati, da po tej in tej ceni daje meso, brž potem pa dá drugi še cenejšo ceno razglasiti, in tako se je ondi mesu cena znižala.

Krško 1. okt. (*Šolsko naznanilo.*) Na tukajšnji tri-razredni meščanski šoli se novo šolsko leto prične s 17. oktobrom. Več o namenu in uredbi te učilnice ter o sprejemu in podpori učencev se izvê pri podpisanem šolskem ravnatelji. Ivan Lapajne, ravnatelj.

Iz Ljubljane. — God Nj. veličanstva presvitlega cesarja je bil včeraj v stolni cerkvi obhajan s slovesno sv. mašo, katero so služili gosp. knezoškof, in pri kateri so nazoči bili gosp. deželni predsednik Winkler z mnogimi ces. višimi uradniki, g. deželni glavar grof Thurn z mnogimi deželnimi poslanci in mnogo družega občinstva različnih stanov. — Vojaki pa so Nj. veličanstva god v nunski cerkvi tudi s slovesno sv. mašo obhajali.

— „Novicam“ dohajajo od mnogo strani vprašanja: kako to, da molčijo, ko se drugi časniki slovenski pravdajo o vstopu ali nevstopu narodnih poslancev v deželni zbor kranjski? „Novicam“ je o tem prav lahak kratek odgovor ta: „Novice“, katerim je od nekdanje do slednosti glavno pravilo bilo, se nikakor niso premaknile od onega stališča, ki so ga narodni poslanci zaradi nevstopa v sedanji deželni zbor slovesno objavili lansko leto in soglasno mu pritrdili letos s sklepom 14. julija. Na tem stališču konsekvantno stoječim „Novicam“ ne zdi se treba spuščati se v pravdo za vstop ali nevstop, ker smejo menda prepričane biti, da jih častiti njeni prijatelji iščejo v tistem taboru, kjer vedó, da jih gotovo najdejo, in to tem bolj, ker našemu listu ona objava narodnih poslancev nikakor ni le gola „demonstracija“ proti vladi bila, ampak temeljito prevdarjena beseda resnih mož v resnem momentu. Zato je danes „Novicam“ prav lahko, od daleč gledati, kako se pravdajo naši časniki o stvari, ki je bila uže davno fait accompli, in kateri pravdi pristopajo tudi nemški časniki.

— Vitez Vesteneck je iz Gradca prestavljen v Lonč (Deutsch Landsberg) na doljnem Štajarskem, dosedanji ondašnji okrajni glavar dr. Lautner pa je prišel v Gradec. Morebiti je v tem okraju, ki se slovenski Lonč imenuje in so ga Nemci prekrstili v Londsberg, še kaj tistega „pasjega“ jezika, ki ga je psoval v ljubljanski kazini, da bode tudi ondi priliko imel, ljudem „moralčno v obraz pljuvati“.

— (*Cecilijanskega poučevalnega kurza*), ki je trajal od 12. do 17. dne u. m., vdeležilo se je 15 gospodov, med njimi nekaj učiteljev in organistov in dva duhovnika (eden goriške in eden ljubljanske škofije). Društveni predsednik gosp. dr. Jarc je s primernim govorom odprl kurz; prisustovali so razen gosp. podučevalcev še nekateri drugi gospodje, na priliko, kanonik dr. Gogala, mestni župnik Ivan Nep. Rozman, ki se zanimajo za lepo, svetišča božjega dostojno petje. Gospodje, ki se s poučevanjem žrtvujejo, so: Ivan Gnjezdá liturgijo, o. Angelik Hribar koralno petje, o. Hugolin Sattner (ki je pa uže zbog začetka šol od rinil v Novomesto) navod v poučevanju petja, in Anton Foerster harmonijo. Upati je, da ta praktični pouk ne bo ostal brez vspeha.

— Ker je v slovenski oddelek I. razreda ljubljanske gimnazije letošnje šolsko leto bilo sprejetih 98 učen-

cev, dovoljena je razdelitev tega oddelka v dve paralelki; tako ima sedaj I. razred ljubljanske gimnazije tri paralelke.

— (*Domača obrtnija.*) Znani podvzetnik gosp. Luka Tavčar v Ljubljani je te dni izvršil nekaj, kar je na čast ne le njemu, marveč naši domači obrtniji sploh. Dne 24. avgusta je namreč prevzel 22 vojaških barak za Mostar v Hercegovini, zdaj pa, to je čez 5 tednov, so te barake že vse gotove in so se naložile na železnico, da se odpeljejo v Mostar in tam postavijo. Lesa se je potrebovalo okolo 50.000 km. in vsega je pripravil tukajšnji trgovec gosp. Hren v ravno tem kratkem času. To je pač naglo delo in lepo spričevalo naši domači obrtniji. — Za nadziranje in vodstvo tega dela je bil z Mostara sèm poslan poseben izveden inženir.

— (*Obrtniško društvo*) se snuje tukaj. Kakor „Slovenec“ poroča, se je v soboto zvečer zbralo blizu 40 obrtnikov na Perlesovem vrtu, da se dogovore o ustanovi obrtniškega društva za Ljubljano. Predsedoval je tiskar Klein. Govorili so Regali, Klein, Železnikar, Rudholzer, Drelse itd. V začasni odbor so bili voljeni gg. Klein, Škrbinec, Kunc, Železnikar, Žitnik, Šturm, Sark, Potočnik, Hubmajer, Rudholzer in Drelse. Ta začasni odbor bo izdelal pravila, ter jih predložil vladi v potrjenje.

— S pošte, ki je na vrhunci gore Vezuva, smo, kakor smo zadnjič omenili, dobili od naših popotnikov telegram v Ljubljano, da so po prečudni železnici, ki na dratenih vrvi v vleče popotnike kvišku, srečno dospeli na goro, ki je nekoliko viša od Šmarne gore. Naj o tem jako zanimivem potovanji povemo še nekoliko iz cenjene popotne torbice. Nekoliko časa se peljejo popotniki na kolah po cesti na eni strani hriba, katera se zmerom sik-sak vije, potem pa se pride do štacijona, kjer se vsedejo v železniški voz, ki jih vleče kar naravnost kvišku, dokler ne pridejo do štacijona, kjer stopijo z železničnega voza, da potem peš koračijo zmerom višje in višje po sila strmi in težavni poti, na kateri se noga v pesek do člankov vdira. Prav do žrela, kjer Vezuv ognjeno lavo iz sebe meče, gre malokdo, kajti že krog in krog se sliši neprenehano strahovito bučenje in bobnenje, kakor da bi notri v gori peklena kuhinja bila, katera z gostim dimom iz sebe meče vroči pepel in lavo, zato ni čuda, da se v okolici podnožja Vezuvovega vidijo celi hribi že v prejšnjih časih izbljuvane črne lave, vmes pa drevje, vrti in vinogradi, v katerih presladko grozdje raste, ki daje ono imenitno vino, kateremu je ime „lacrymae Christi“ (Kristusove solze). — Naši popotniki so se dopoldne ob pol 10. uri iz Napolja na pot podali in z gore popoldne ob pol 5. uri dol prišli.

— (*Poštna filiala na kolodvoru južne železnice*) ima po sklepu c. k. kupčijskega ministerstva nehati. Kranjska kupčijska in obrtnijska zbornica, soglasno z mnogimi ljubljanskimi trgovci, se je na korist tukajšnjemu prometu iskreno potožila za obstanek tega poštnege urada, pa brez zaželenega uspeha. Sl. ministerstvo je, kakor se sliši, zaradi stroškov, ki jih državi prizadeva ta poštica, ukazalo njeno odpravo, mi pa bi vedeli namesto tega svetovati kaj drugega, s čemur bi se kaj več nepotrebnih stroškov prihranilo, in to je, naj se odpravi oni poštni komisarijat, za katerega gosp. Ratoliska vleče lepo svoto, a čemu? — Ali zaradi kake kontrole? Vsaj je kontrola v rokah poštnege upravnika. Al žalibog, da imamo v ljubi naši Avstriji tolikrat po nepotrebnem kontrolo nad kontrolo!

— (*Živinorejcem naznanilo.*) Gospod Lasnik iz Bischofshofena na Koroškem naznanja, da je nakupil 12

lepih juncev in 12 telic Pincgavskega plemena, ki se bodo prihodnji ponedeljek v Kranji licitando prodali.

— (*Poberki iz časnikov.*) Med mnogimi lažmi, ki jih po svetu raznaša vsak list v prognanstvu bivajočega „Laib. Wochenbl.“, je ena posebno interesantna v zadnjem listu, v katerem Deschmannov organ iz „zanesljivega vira“ (aus verlässlicher Quelle) popisuje shod narodnih poslancev zvečer pred začetkom sedanjega deželnega zbora. Naj „Novice“ ta pikantni roman svojim nemškega jezika zmožnim bralcem priobčijo v izvirnem tekstu, ki se glasi ta-kole: „Die Debatte in dieser Versammlung soll eine sehr erregte gewesen sein. Ritter v. Terstenischki soll entschiedenen Protest gegen den Eintritt eingelegt haben und P. Klun, der gehorsamste Sohn des allgewaltigen Vaters, soll gleichfalls ein energisches Veto abgegeben und mit erhobener Stimme vor dem Eintritte gewarnt haben. Dr. Vošnjak, der am Tage der Versammlung seine Meinung in einem Leitartikel des „Slov. Narod“ der Welt bekannt gegeben, reuifürte diesmal mit seinen Anschauungen und Ritter v. Terstenischki, seinen Einfluß schwinden sehend, soll wuthentbrannt die Versammlung verlassen haben. Und so erschienen denn die nationalen Abgeordneten mit Ausnahme der genannten zwei Separatisten und des Dr. Zarnik, welcher einen zehntägigen Urlaub sich erbeten.“ — Tako Deschmannovo glasilo popisuje dramo onega večera. Kako resničen je popis, kaže že samo to, da gosp. Klun v onem shodu še pričujoč ni bil, ker se je že v Ribnici pripravljaj na pridigo, ki jo je v nedeljo imel na ondašnji novi maši! — Tako svetu svojo poštenost kaže ona klika, kateri trobentač je „Laib. Wochbl.“

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Zmerom in zmerom se ponavlja novica, da se snideta naš cesar in car ruski, in da le to se ne vé, kje bode ta shod, ki ga je neki sprožil Bismark.

— Angleški časnik „Standard“ objavlja, da bode Avstrija zdaj, ko se ogersko ministerstvo ne upira temu več, privolila, da se Srbija proglasi za kraljestvo.

— Tukaj kakor v Berlinu se nemški liberalci čedalje glasneje oglašajo za grofa Andrassy-a, da bi ga spravili zopet na krmilo ministerstva vnanjih oprav namesto Haymerla. To pač očitno kaže, kako je na kant prišla „nemško-narodna“, poprej „ustavoverska“ stranka, da zdaj na trebuhu leži pred Andrassyem, kateremu je pred dvema letoma tako neumorno grob kopala! Al celó malo upanja ima ta koterija zdaj do poviška Andrassy-a, ki bi se pač tudi sam rad skobacal do nekdanje vsemogočnosti.

— Novi predsednik upravne sodnije, grof Belcredi, po katerem so bili izvolitvi njegovi nasprotni časniki tako hudo planili, je s svojim predsedniškim ogovorom tako zamašil usta opozicijalcem, da strmé in se mu čudijo. Njegov ogovor je pa tudi ves vnet za pravico in za nič drugega. In tako je prav. Nasprotniki so od njega pričakovali gotovo kakih političnih izjav; ker pa takih ni bilo, so zdaj kar omolknili in debelo gledajo.

— Ministerstvo nauka in bogočastja je izdalo ukaz, kako se ima izvršiti postava od l. 1874. o doneskih kverskem zakladu za l. 1881. do 1890.

Iz Gorice. — „Evviva l'Italia!“ Taki in enaki glasovi so se neki — kakor „Soča“ poroča — slišali oni teden na goriških ulicah. Na glas so izdihovali po obljubljeni deželi menda možje iz Gorice domá, ko so bili dobre volje. V njih družbi je bil neki tudi en c. k. uradnik. To je pa menda gotovo, da so enega vsled onih vzdihljajev zaprli. Možem se predobro godi, zato